

การศึกษาความต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของผู้มารับบริการ
ในคลินิกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลของสภากาชาดไทย

นางสาววนิดา ชื่นชม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-999-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017347 117847518

A STUDY OF CLIENTS' NEEDS FOR HEALTH COUNSELING
SERVICES IN OUT-PATIENT CLINICS, THE THAI
RED CROSS SOCIETY HOSPITALS

MISS WANEEDA CHUENCHOM

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Nursing Administration Program

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-999-2

วนิดา ขึ้นชม : การศึกษาความต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของผู้ป่วยที่มาใช้บริการในคลินิกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลของสภาากาชาดไทย (A STUDY OF CLIENTS' NEEDS FOR HEALTH COUNSELING SERVICES IN OUT-PATIENT CLINICS, THE THAI RED CROSS SOCIETY HOSPITALS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ประนอม โททกานนท์, อ.สรรพรณ ลีอนุชวชัย, 160 หน้า. ISBN 974-578-999-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของผู้ป่วยที่มาใช้บริการในแผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลของสภาากาชาดไทย

ผลการวิจัย

1. ความต้องการคำปรึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจเรื่องโรค

1) ผู้ป่วยโรคปอด โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลสมเด็จ ๗ ศรีราชา ต้องการระดับปานกลาง 2) ผู้ป่วยโรคหัวใจโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ต้องการระดับมาก ผู้ป่วยโรงพยาบาลสมเด็จ ๗ ศรีราชา ต้องการระดับปานกลาง 3) ผู้ป่วยโรคเบาหวานโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลสมเด็จ ๗ ศรีราชา ต้องการระดับน้อย

2. พบความแตกต่างในการทดสอบค่าเฉลี่ยคะแนนความต้องการการปรึกษาด้านการปรับตัวและด้านการวางแผนการดำเนินชีวิตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามตัวแปรต่อไปนี้

2.1 ผู้ป่วยโรคปอด

2.1.1 จำแนกตามอายุ 1) การปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านสรีรวิทยา ด้านอ้อมโนทัศน์ 2) การวางแผนในชีวิตประจำวันทุกด้าน

2.1.2 จำแนกตามสถานภาพสมรส 1) การปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านสรีรวิทยา ด้านอ้อมโนทัศน์ ด้านบทบาท 2) การวางแผนการดำเนินชีวิตด้านอาชีพการงาน

2.1.3 จำแนกตามระยะเวลาการรับบริการ 1) การปรับตัวในชีวิตประจำวัน ด้านสรีรวิทยา ด้านอ้อมโนทัศน์ ด้านความสัมพันธ์พึ่งพา

2.2 ผู้ป่วยโรคหัวใจ

2.2.1 จำแนกตามอายุ 1) การปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านอ้อมโนทัศน์ ด้านบทบาท ด้านความสัมพันธ์พึ่งพา 2) การวางแผนการดำเนินชีวิตด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวและสังคม

2.2.2 จำแนกตามสถานภาพสมรส 1) การปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านอ้อมโนทัศน์ ด้านบทบาท 2) การวางแผนการดำเนินชีวิตด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว และสังคม

2.2.3 จำแนกตามระยะเวลาการมารับบริการ 1) การปรับตัวในชีวิตประจำวัน ด้านสรีรวิทยา 2) การวางแผนการดำเนินชีวิตด้านอาชีพการงาน

2.3 ผู้ป่วยเบาหวาน

2.3.1 จำแนกตามอายุ 1) ความรู้เรื่องโรค 2) การปรับตัวในชีวิตประจำวัน ด้านสรีรวิทยา ด้านบทบาท

2.3.2 จำแนกตามเพศ 1) การปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านสรีรวิทยา ด้านอ้อมโนทัศน์

2.3.3 จำแนกตามสถานภาพสมรส 2) การปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านบทบาท

2.3.4 จำแนกตามระยะเวลาที่มารับบริการ 1) การปรับตัวในชีวิตประจำวัน-

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (เดิมเป็นภาควิชาพยาบาลศึกษา) ด้านอ้อมโนทัศน์ สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล

ปีการศึกษา 2533 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Thao- Tonnan

WANEEDA CHUENCHOM : A STUDY OF CLIENT'S NEEDS FOR HEALTH COUNSELING SERVICES IN OUT-PATIENT CLINICS, THE THAI RED CROSS SOCIETY HOSPITALS. THESIS ADVISORS : ASSOC.PROF. PRANOM OTHAGANONT, Ed.D., ORAPHUN LUEBOONTHAWATCHAI, 160 PP. ISBN 974-578-999-2

The purposes of this study were to study the needs of clients attending out-patients clinics, The Thai Red Cross Society Hospitals, for health counseling services.

The major findings were as follow:-

1. Need for health counseling service on knowledge of disease. For lung disease patients, Chulalongkorn and Sriracha Hospital patients obtained need in middle level. For heart disease patients, Chulalongkorn Hospital patients obtained need in high level while Sriracha Hospital patients obtained middle level. For diabelic patients, both Chulalongkorn and Sriracha hospitals patients obtained need in low level.

2. There were a significant difference level at the .05 of the score on daily life adaptation and life styles planning as classified by the following variables.

2.1 For lung disease patients

2.1.1 Age: the score of 1) daily life adaptation on physiology, on self concept. 2) life styles planning in every aspect.

2.1.2 Status: the score of 1) daily life adaptation on physiology, on self concept, on patient role. 2) life style planning on occupation.

2.1.3 Length of attending clinic: the score of 1) daily life adaptation on physiology, on self concept, on relationship.

2.2 For heart disease patients

2.2.1 Age: the score of daily life adaptation on self concept, on patient role, on relationship. 2) life style planning on family and social relationship.

2.2.2 Marital status: The score of 1) daily life adaptation on self concept, on patient role. 2) life style planning on family and social relationship.

2.2.3 Length of attending clinic: the score of 1) daily life adaptation on physiology. 2) life style planning on occupation.

2.3 For Diabetic patients

2.3.1 Age: the score of 1) disease knowledge. 2) daily life adaptation on physiology, on patient role.

2.3.2 Sex: the score of 1) daily life adaptation on physiology, on self concept.

2.3.3 Marital status: the score of 1) daily life adaptation on patient role.

2.3.4 Length of attending clinic: the score of 1) daily life adaptation on self concept.

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (เดิมเป็นภาควิชาพยาบาลศึกษา) เลขมือข้อนี้ดี 2533
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล เลขมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา 2533 เลขมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
เลขมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์ และอาจารย์อรพรรณ ลีอนุธวัชชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำข้อคิดเห็น แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีที่สุดตลอดเวลา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอถือโอกาสขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณ ปุณฺณโชติ ที่กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่านที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ท่านผู้อำนวยการทั้ง 3 สถาบัน และหัวหน้าพยาบาล โรงพยาบาลสภากาชาดไทย คณะอาจารย์เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนร่วมช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการทำวิจัย ตลอดจนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์เป็นอย่างดี

ท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ที่ส่งเสริมให้การศึกษาและคอยให้กำลังใจมาโดยตลอด ขอขอบคุณสภากาชาดไทยที่ให้ทุนการศึกษาครั้งนี้ ตลอดจนทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

วนิดา ชื่นชม

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญกราฟ	ญ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
คำจำกัดความในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
2. วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายและแนวคิด คำว่า การพยาบาล	10
แนวคิดเรื่องการให้คำปรึกษา	15
แนวคิดเรื่องการเจ็บป่วยเรื้อรัง	20
สรุปปัญหาและสภาวะผู้ป่วยเรื้อรัง	37
ความต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของผู้ป่วยเรื้อรังที่มารับบริการ ในแผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลสภากาชาดไทย	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	46
ประชากรและตัวอย่างประชากร	46
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือในการวิจัย	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การวิเคราะห์ข้อมูล	50
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	128
สรุปผลการวิจัย	128
อภิปรายผลการวิจัย	131
ข้อเสนอแนะ	134
บรรณานุกรม	136
ภาคผนวก	141
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	142
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	143
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์ผู้ป่วยโรคปอด โรคหัวใจ และโรคเบาหวาน.....	147
ประวัติผู้เขียน	160

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	สถานภาพส่วนบุคคลผู้ป่วยโรคปอด โรคหัวใจ โรคเบาหวาน ที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าฯ ดิศกุล ณ อยุธยา 54
2	สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ป่วยโรคปอดที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าฯ ดิศกุล ณ อยุธยา..... 57
3	สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ป่วยโรคหัวใจที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าฯ ดิศกุล ณ อยุธยา 60
4	สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าฯ ดิศกุล ณ อยุธยา 63
5	จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยโรคปอดที่ตอบถูกต้องเป็นรายชื่อในเรื่องความรู้ ความเข้าใจเรื่องโรคปอด จำแนกตามโรงพยาบาล 66
6	จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยโรคหัวใจที่ตอบถูกต้องเป็นรายชื่อในเรื่องความรู้ ความเข้าใจเรื่องโรคหัวใจ จำแนกตามโรงพยาบาล 70
7	จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ตอบถูกต้องเป็นรายชื่อในเรื่องความรู้ ความเข้าใจเรื่องโรคเบาหวาน จำแนกตามโรงพยาบาล 74
8	สภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านสรีรวิทยา ของผู้ป่วยโรคปอด จำแนกเป็นรายชื่อ 78
9	สภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านอัตมโนทัศน์ ของผู้ป่วยโรคปอด..... 80
10	สภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านบทบาท ของผู้ป่วยโรคปอด 82
11	สภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านสัมพันธภาพ ระหว่างกันของผู้ป่วยโรคปอด 84
12	สภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านอาชีพการงาน ของผู้ป่วยโรคปอด..... 85

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13	สภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านการวางแผนการด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและสังคมของผู้ป่วยโรคปอด..... 87
14	สภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านสรีรวิทยาของผู้ป่วยโรคหัวใจ 89
15	สภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านอัตมโนทัศน์ของผู้ป่วยโรคหัวใจ 91
16	สภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านบทบาทของผู้ป่วยโรคหัวใจ 93
17	สภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านสัมพันธ์พึ่งพาระหว่างกันของผู้ป่วยโรคหัวใจ 95
18	สภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านอาชีพการงานของผู้ป่วยโรคหัวใจ 97
19	สภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านการวางแผนการด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและสังคมของผู้ป่วยโรคหัวใจ 99
20	สภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านสรีรวิทยาของผู้ป่วยโรคเบาหวาน 101
21	สภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านอัตมโนทัศน์ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน 103
22	สภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านบทบาทของผู้ป่วยโรคเบาหวาน 105
23	สภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านสัมพันธ์พึ่งพาระหว่างกันของผู้ป่วยโรคเบาหวาน 107
24	สภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านอาชีพการงานของผู้ป่วยโรคเบาหวาน 109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
25	สภาพปัญหาที่ต้องการการการปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตประจำวันด้านการวางแผนการด้านความล้มพันธ์ภายในครอบครัวและสังคมของผู้ป่วยโรคเบาหวาน.... 111
26	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของผู้ป่วยโรคปอดจำแนกตามช่วงอายุ 113
27	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของผู้ป่วยโรคหัวใจจำแนกตามช่วงอายุ 114
28	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานจำแนกตามช่วงอายุ 115
29	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของผู้ป่วยโรคปอดจำแนกตามเพศ 116
30	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของผู้ป่วยโรคหัวใจจำแนกตามเพศ 117
31	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานจำแนกตามเพศ 118
32	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของผู้ป่วยโรคปอดจำแนกตามสถานภาพสมรส 119
33	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของผู้ป่วยโรคหัวใจจำแนกตามสถานภาพสมรส 120
34	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานจำแนกตามสถานภาพสมรส 121
35	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของผู้ป่วยโรคปอดจำแนกตามระยะเวลาที่มารับบริการ 122
36	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของผู้ป่วยโรคหัวใจจำแนกตามระยะเวลาที่มารับบริการ 123
37	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานจำแนกตามระยะเวลาที่มารับบริการ 124

สารบัญกราฟ

กราฟ	หน้า
1 กราฟการ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของ ผู้ป่วยโรคปอด	125
2 กราฟการ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของ ผู้ป่วยโรคหัวใจ	126
3 กราฟการ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพปัญหาที่ต้องการการปรึกษาทางสุขภาพของ ผู้ป่วยโรคเบาหวาน	127

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย